

ปัญหาจริยธรรมเรื่องการุณยฆาต (Euthanasia)

คำว่า Euthanasia มาจากรากศัพท์ กรีก คือ
eu หมายถึง good และ thanatos หมายถึง death
จึงรวมความหมายถึง การตายอย่างสงบ หรือตายดีนั่นเอง
(good death)

The Cambridge dictionary of philosophy

ให้คำจำกัดความสั้นๆว่า การกำหนดระยะเวลาอย่างเอื้ออาทรต่อ
คนที่เจ็บป่วยให้ตายและการฆ่ามนุษย์โดยอยู่บนพื้นฐานของ
หลักการที่ว่า ตายดีกว่าอยู่

สภาวะและอารมณ์ของผู้ที่กำลังจะตาย

- ขั้นปฏิเสธและแยกตัว
- ขั้นโกรธและเศร้าโศกเสียใจ
- ขั้นการต่อรอง
- ขั้นซึมเศร้าและรู้สึกสูญเสีย
- ขั้นการยอมรับ

ประเภทของการุณยฆาต

1. การุณยฆาตเชิงรับ (Passive Euthanasia)

เป็นการปล่อยให้ผู้นั้นตายไป เพราะเชื่อว่าเขาจะไม่รอด หรือเห็น
ว่าเขาทรมานมาก จะไม่ทำอะไรที่จะประวิงการตายให้เขา เช่น ไม่ใช้
เครื่องช่วยหายใจ แต่ให้เขาสุขสบายตามอัธยาศัย

2. การุณยฆาตเชิงรุก (Active Euthanasia)

เป็นการกระทำเชิงเร่งความตายของผู้ซึ่งใกล้ตายและกำลังทุกข์ทรมานอยู่

2.1 Voluntary and self-infected

ผู้ถูกกระทำสมัครใจยินยอมให้ถูกทำการุณยฆาต และดำเนินการทำนองเอง เช่น ทหารอยู่ในสนามรบแล้วทรมานแผลไม่ไหว จึงยิงตัวตาย อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การฆ่าตัวตาย (suicide)

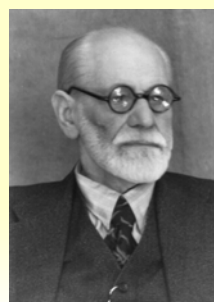

2.2 Voluntary but not self-infected

ผู้ถูกกระทำยินยอมจะให้ถูกทำการุณยฆาต แต่ให้คนอื่นทำให้อาจโดยการร้องขอหรือเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร มีการเซ็นชื่อเป็นการแสดงเจตจำนงว่า ไม่ต้องการมีชีวิตอยู่ แสดงความตั้งใจว่าจะให้คนอื่นจัดการกับชีวิตของตนเอง (living will) เช่น ทหารอยู่ในสนามรบทรมานแผลไม่ไหว รู้สึกทรมานมากจึงขอร้องให้เพื่อนทหารช่วยยิงเขาให้ตาย หรือประทุษร้ายและพิจารณา จึงขอให้ญาติดำเนินการทำให้

ซิกมันด์ ฟรอยด์ ผู้สมัครใจถูกทำการุณยฆาต

2.3 Involuntary and not self-infected

ผู้ถูกกระทำไม่สมัครใจจะถูกทำการุณยฆาต หรือไม่ได้แสดงความสมัครใจที่จะถูกทำ ทั้งในขณะที่เขายังสบายคืออยู่ หรือขณะที่เขาป่วยจนแสดงความต้องการไม่ได้แล้ว เช่น ทหารบาดเจ็บมากและสลบไปในสนามรบ เพื่อนทหารด้วยกันรู้สึกเห็นใจและไม่อยากให้ถูกทรมานโดยข้าศึก จึงตัดสินใจฆ่าทหารบาดเจ็บคนนั้น

ลัทธินาซีฆ่าชาวยิวด้วยวิธีการที่เจ็บปวดน้อยที่สุด

การุณยฆาตครอบคลุมถึงสัตว์ด้วย

ความเป็นมาของการุณยฆาต

- สังคมจีนและอินเดีย โบราณฆ่าทารกผู้หญิง เพื่อให้ไม่ลำบากภายหลัง
- สังคมกรีกโบราณ โซเครตีสและเพลโตเห็นด้วยว่า เด็กที่เกิดมาพิการหรือไม่สมบูรณ์ทางปัญญาควรถูกกำจัดเสีย

พิจารณาการทำการุณยฆาตว่าเข้าข่ายกรณีใด

กรณีศึกษา 1

แพทย์เห็นนาย ก. เป็นมะเร็งลุกลามไปทั่วตัว ได้รับความเจ็บปวดมาก แพทย์มีความเมตตาสงสารนาย ก. ที่ต้องทรมานเจ็บตัว จึงปล่อยให้นาย ก. ตายโดยไม่พยายามช่วย หรือทำอะไรให้นาย ก. และโดยนาย ก. ไม่ได้ขอร้องให้แพทย์ปล่อยให้ตนเองตายด้วย แพทย์ตัดสินใจปล่อยเอง

เฉลย

เป็นการปล่อยให้ตายโดยผู้ถูกกระทำการุณยฆาตไม่ได้ร้องขอ
(Passive Euthanasia)

กรณีศึกษา 2

แมทธิว ดอนเนลลี่เป็นนักฟิสิกส์ งานวิจัยของเขาทำให้เขาต้องใช้รังสีเอกซ์เป็นเวลากว่า 30 ปี เขาเป็นมะเร็งผิวหนังลุกลามทั่วตัว เขาเสียชีวิตจากริมฝีปากบน จมูก แขนซ้ายขวา รวมทั้งนิ้ว คานออกข้างซ้าย แพทย์เห็นว่าเขาจะมีชีวิตรอดอีก 1 ปี เขาต้องการตาย น้องชายของเขาจึงยิงเขาให้ตายสมเจตนา

เฉลย

เป็นการทำให้ตายโดยไม่ได้รับการร้องขอ
(Voluntary but not self-inflicted)

กรณีศึกษา 3

ค.ช. ก. เป็นเด็กต่างจังหวัด กระโดดน้ำเล่นในลำประโดง ถูกคอไม้ในน้ำเสียบ ทะลุทวาร เจ็บปวดมาก พ่อ ค.ช. ก. เห็นลูกเจ็บ สงสารลูกมาก จึงใช้ปืนยิงเด็กชาย ก. ตายโดยไม่ได้รับการร้องขอจาก ค.ช. ก.

เฉลย

เป็นการทำให้ตายโดยไม่ได้รับการร้องขอ
(Voluntary and not self-inflicted)

กรณีศึกษา 4

นาย ก และนาย ข เป็นศัตรูกันมาก่อน ทั้งคู่ถูกเกณฑ์ทหารและไปรบด้วยกัน วันหนึ่งนาย ก เหยียบกับระเบิดขาขาด ทรมาณมาก นาย ข จึงยิงนาย ก โดยบอกกับใครๆว่าทำไปเพื่อช่วยให้นาย ก พ้นทรมาน แต่แท้จริงแล้ว เป็นการฆ่าเพื่อแก้แค้นนาย ก และเพราะความเกลียดชังที่มีมาแต่หนหลัง

เฉลย

ไม่เป็นการรณฆฆฆฆ

กรณีศึกษา 5

ค.ช. ดำไปเที่ยวกับครอบครัวแล้วประสบอุบัติเหตุ พ่อและพี่ของเขาเสียชีวิต เขาเองอาการสาหัส มารดาของเขาบาดเจ็บเพียงเล็กน้อยแค่ โศกเศร้ากับการตายของสามีและลูกมาก รู้สึกสิ้นหวังในชีวิต แพทย์ขอร้องไห้ nang yom ให้ ค.ช. ดำผ่าตัด โดยให้เหตุผลว่า ถ้าผ่าตัดโอกาสที่ ค.ช. ดำรอดจะมีถึง 90% แต่ถ้าไม่ผ่าตัดอาจตายหรือพิการตลอดชีวิต มารดาของ ค.ช. ดำไม่รู้ถึงปลงตก ไม่อนุญาตให้หมอผ่า สุดท้ายแ้วรแต่กรรม

เฉลย

ไม่เป็นการุณยฆาต เพราะเป็นการยอมให้ตาย โดยไม่ให้ความช่วยเหลือหรือมีความเมตตาใดๆ

กรณีศึกษา 6

นาย ค. ป่วยมานาน รักษาไม่หายซักที สิ้นเปลืองเงินทองไปมาก อาการแยลงเรื่อยๆ นาย ค. หหมดกำลังใจที่จะรักษาต่อไป เขาไม่กินยาตาย ไม่อิงตัวตาย แต่นอนชมรอความตายอยู่บนเตียง ปลอ่ยให้ทรมาณจนตายไปเอง อาจเป็นเพราะเมื่อที่จะรักษา เพราะไม่เห็นความหวัง เมื่อที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไป แล้วเขาก็ตายสมใจ

เฉลย

ไม่เป็นการุณยฆาต ถือว่าเป็นการฆ่าตัวตาย

เหตุผลประกอบการพิจารณาการุณยฆาต

- การใช้วิธีดูแลบำบัดรักษาแบบธรรมดา เช่น เครื่องมือต้องเสียค่าใช้จ่ายมากหรือไม่
- ผู้ที่ตัดสินใจจะทำการุณยฆาตควรจะสามารถเปลี่ยนใจได้ เมื่อเผชิญกับความตาย
- การตัดสินใจรับการรักษาควรเป็นการตัดสินใจของแพทย์
- ตัวแทนที่จะตัดสินใจแทนผู้ป่วยที่จวนตาย ควรจะเป็นคนในครอบครัว หรือผู้ที่ศาลสั่งให้มีอำนาจ ไม่ใช่แพทย์

การทำการุณยฆาตตรวจสอบได้หรือไม่

- มักอ้างว่าการุณยฆาตด้วยความเมตตา สงสารผู้ป่วยหรือสงสารตนเองที่ต้องทนเห็นสภาพเช่นนั้น?
- ความเมตตาเป็นเงื่อนไขเพียงพอหรือไม่ในการทำการุณยฆาต?
- การทำการุณยฆาตมีสิ่งอื่นแอบแฝงอยู่หรือไม่?

การุณยฆาตเป็นผลดีต่อผู้ถูกระงับหรือไม่

- เป็นปัญหาความเชื่อกับความจริง?
- เป็นผลดีต่อผู้ถูกระงับหรือว่าเป็นผลดีต่อผู้กระทำ เช่น กรณีทำแท้งทารกพิการ?

การุณยฆาตเป็นสิ่งที่ชอบธรรมหรือไม่

- เป็นผลดีแก่ใคร?
- มีประโยชน์มากกว่า?
- ยุติธรรม?
- เจตนาดี?

➢ ฝ่ายสนับสนุนมีแนวคิดสรุปได้ว่า ➢ ช่วยให้ผู้ป่วยที่สิ้นหวัง พ้นจากความทุกข์ทรมาน ➢ เป็นการแบ่งเบาภาระเรื่องค่าใช้จ่าย ในการรักษาพยาบาลของญาติ ➢ การเลือกที่จะตาย หรือมีชีวิตอยู่นั้น เป็นสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล	➢ ฝ่ายคัดค้านมีแนวคิดสรุปได้ว่า ➢ กระบวนการสิ้นสุดของชีวิต เป็นเรื่องของธรรมชาติ ไม่ควรเข้าไปแทรกแซง ➢ อาจทำให้เกิด อาชญากรรม ที่แฝงมาในรูปของการุณยฆาตได้ เช่น การค้าอวัยวะ หรือ ญาติผู้ป่วยต้องการมรดก เป็นต้น ➢ คำวินิจฉัยของแพทย์ว่า บุคคลนั้นเป็นผู้ป่วยที่สิ้นหวัง อาจผิดพลาด ทั้งที่ยังมีโอกาส รักษาให้หาย และรอดชีวิตได้

The end

